Ako sa správať v cudzine - Arabské krajiny :)

Všetky arabské krajiny sú poznačené islamom, čo je viditeľné aj pri bežnom obchodovaní. Soboty a nedele sú u nás až na výnimky voľnými dňami, na Blízkom východe je to inak. Tam sa dá štvrtok porovnať so sobotou a piatok s našou nedeľou. Na túto skutočnosť treba pamätať pri dohodovaní termínov.

Zdravenie

Pozdrav podaním ruky sa považuje za bežný. Za prejav zvláštnych sympatií sa považuje, ak sa ruka podrží dlhší čas.

Zvláštnosť pri obchodovaní

Netreba sa ponáhľať, na všetko si vyhradíme dostatok času. Musíme sa duševne pripraviť na to, že všetky rokovanie budú prebiehať relatívne pomaly. Či sa obchody vydaria alebo nevydaria, závisí viac-menej od osobných sympatií. Vizitky sa odovzdávajú pravou rukou, lebo ľavá sa považuje za nečistú. Veľa Arabov vyjednáva veľmi emocionálnym spôsobom, a preto nie sú úradné priestory príliš vhodné. Zásadne sa tu nepostupuje podľa hesla, že „čas sú peniaze“. Tu sa naopak vyžaduje veľa času a ešte viac trpezlivosti. Rokovania treba viesť takým štýlom, aby sa na záver obidve strany cítili ako víťaz. Rokovania sa odohrávajú väčšinou v reštauráciách a kaviarňach.

Pri jedení a pití platia aj tu jednotné pravidlá. Jedáva sa pravou rukou. Pred jedlom aj po jedle si treba umyť ruky. Ten, kto sa nasýtil, nechá na tanieri „ povinný zvyšok“ jedla. Alkohol sa nepodáva, dostať ho len v oblastiach vyhradených pre turistov. Najlepšie bude, ak sa budeme orientovať podľa toho, čo objedná náš partner. Káva signalizuje blízky koniec rozhovorov.

Vo väčších mestách a v medzinárodných hotelových reťazcoch nájdeme na účte 10 % prirážku za obsluhu. Ak na účte takáto prirážka nie je, dávame asi 10 % prepitného. Napríklad v Egypte sa prepitné (*bakšiš*) očakáva aj za tie najmenšie služby. Veľký pozor si treba dávať, ak máme v úmysle niečo fotografovať (predovšetkým, ak sú terčom nášho záujmu ženy). Vždy si treba vopred vypýtať súhlas, inak môžu nastať nepríjemnosti.

Pozor na Ramadán

Ramadán sa považuje za posvätný moslimský mesiac. Je to časť modlitieb a pôstu. Tieto okolnosti ovplyvňujú celý život spoločnosti. Od východu do západu slnka sa nesmie jesť, piť ani fajčiť.

Zjednodušene povedané, zakázané je všetko, čo prináša radosť. Reštaurácie a obchody sa preto otvárajú až večer. Záverečná hodina býva až okolo polnoci. Na túto skutočnosť musia pamätať nielen dovolenkári, ale najmä obchodníci.

Všeobecné pravidlá

Verejná správa, príp. ľudia v uniformách sú si vedomí svojej moci, radi sa robia dôležitými a bez bakšiša nefunguje takmer nič. Na úspešné obchodovanie si treba vytvoriť sieť známostí, ktoré potom musíme starostlivo udržovať. Všeobecne tu ľudia veľmi radi vidia malé pozornosti a počúvajú chválu. Kritizovať však musíme veľmi diplomaticky, napr. tak, že na začiatku čosi pochválime a potom sa opýtame, či by sa to nedalo urobiť ešte lepšie, ak by sa postupovalo inak. Kritika sa tu berie veľmi osobne a chápe sa ako narušenie cti.

Niekedy treba zabudnúť na takt...

Dotieravých obchodníkov sa treba zbaviť úplne netaktne. Niekedy títo obchodníci ovládajú zopár slov z nemčiny, či z iného európskeho jazyka a tvrdia, že študovali alebo pracovali či aspoň majú známych presne v tom meste, odkiaľ pochádzame.

Z uvedeného dôvodu nás pozvú na čaj a potom nám ponúknu na predaj predražené suveníry. Takúto ponuku treba rezolútne odmietnuť. V úplnej núdzi môžeme povedať *máleš*. V arabčine to znamená, že si z toho netreba nič robiť, lebo to tak chcel osud.

Odbočenie: Šejk

Oslovenie *šejk* sa považuje za primerané oslovenie starších bohatých mužov. Ministrov oslovujeme *excelencia*.

Pred začatím rozhovorov sa treba informovať, s kým máme tu česť.

Tipy pre ženy pohybujúce sa v arabskom svete

Rovnoprávnosť s mužmi majú ženy len v malom počte arabských krajín. Veľkou výnimkou je Líbya. V tejto

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

krajine nemusia ženy povinne nosiť závoj, manžel ich nemôže zavrhnúť, môžu študovať a majú šance na kariéru. V Jemene sa úloha ženy obmedzuje na dom a výchovu detí, v Saudskej Arábii nemôžu ženy zastávať verejné úrady. V zásade je ženám zakázané aj vedenie motorových vozidiel.

Tiež dôležité

O niektorých veciach je lepšie nehovoriť, inak môže dôjsť k nedorozumeniu. K takýmto témam patrí aj náboženstvo. Ak nás pozvú na súkromnú návštevu, treba si vyzuť topánky ešte pred vstupom do bytu.

To isté platí aj pred vstupom na posvätné miesta. Západná hudba a literatúra sa považuje na neželateľnú (zvlášť v Iráne). Požívanie alkoholických nápojov je v celom arabskom svete (až na malé výnimky) zakázané.

V mnohých islamských krajinách musia ženy nosiť tmavé kabáty a navyše musia mať úplne zahalenú tvár. Všeobecne sa tu treba vyhýbať diskusiám na politické a religiózne témy.

ČO MÁME ROBIŤ

- Pri plánovaní termínov zohľadniť *ramadán*.
- Mať poruke peniaze na *bakšiš* (aj za najmenšie služby).
- Byť trpezliví na rokovaniach.
- Vopred sa informovať, koho oslavovať *šejk*.
- Ministrov oslavovať *excelencia*.

ČO NEMÁME ROBIŤ

- Piť alkohol na verejnosti.
- Diskutovať o náboženstve.
- Podnecovať diskusie o politike (napr. o Izraeli).
- Vstupovať na posvätné miesta v topánkach.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania